

Boverkets förslag till föreskrifter om regionplan - med konsekvensbedömning

Remiss från Boverket
Remisstid den 12 april 2024

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Jan Valeskog

Sammanfattning av ärendet

Boverket har skickat remissen *Boverkets förslag till föreskrifter om regionplan; med konsekvensutredning* till bl.a. Stockholms stad för yttrande.

I februari 2023 beslutade regeringen om en ny bestämmelse i plan- och byggförordningen (2011:338) som innebär att alla översiktsplaner och regionplaner som påbörjas från och med den 1 januari 2027 ska utformas så att uppgifterna i dem kan tillgängliggöras och behandlas digitalt.

Boverket har tagit fram ett förslag till föreskrifter för regionplan som preciserar kraven i 2 kap. 5 c § plan- och byggförordningen. Föreskrifterna ska ge regioner stöd i hur de ska uppfylla kraven. Genom föreskrifterna regleras hur innehållet i regionplanen ska identifieras digitalt. Föreskrifterna styr inte hur informationen presenteras i en regionplan eller hur textbaserad information, media, geografiska data eller annan information ska förhålla sig till varandra. De nya reglerna föreslås träda i kraft den 2 april 2025.

De aktörer som främst berörs av förslaget är regionerna Stockholm, Skåne och Halland, där det enligt plan- och bygglagen (2010:900) ska ske regional fysisk planering.

Boverket konstaterar att en omställning till en digital regionplaneprocess kombinerat med en digital översiktsplaneprocess ökar behovet av digital kompetens hos kommunerna. Boverket bedömer dock inte att föreskrifterna för regionplan kommer att generera några direkta kostnader för kommunerna.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och stadsbyggnadsnämnden.

Stadsledningskontoret ser i huvudsak positivt på Boverkets förslag.

Stadsbyggnadsnämnden ser vissa otydligheter i hur regionplanens information ska kunna presenteras på ett överskådligt och lättillgängligt sätt när all information ska vara lägesbestämd.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Det är positivt att en högre grad av harmonisering och digitalisering kan skapa effektiva arbetsprocesser och underlätta samordning och utbyte mellan berörda parter. Gällande Boverkets framlagda förslag om kraven på hur information ska tillgängliggöras och behandlas digitalt så är det viktigt att beakta att översiktsplanen och regionplanen, till skillnad från den juridiskt bindande detaljplanen, har en friare form med olika typer av kartor, diagram och illustrationer som bidrar till förståelsen av strategiska resonemang och strategier. Det är viktigt att föreskrifterna och tekniska lösningar stödjer denna typ av utformning för att skapa region- och översiktsplaner som blir lättillgängliga och välanpassade till sitt syfte. Som ett steg i arbetet är det även viktigt att staten säkerställer att relevanta statliga planeringsunderlag finns tillgängliga digitalt som underlag inför kommande processer med region- och översiktsplan. I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stockholm den 20 mars 2024

Jan Valeskog

Bilaga

Remiss - Boverkets förslag till föreskrifter om regionplan, dnr KS 2023/1453-1.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

I februari 2023 beslutade regeringen om en ny bestämmelse i plan- och byggförordningen (2011:338) som innebär att alla översiktsplaner och regionplaner som påbörjas från och med den 1 januari 2027 ska utformas så att uppgifterna i dem kan tillgängliggöras och behandlas digitalt.

Boverket har tagit fram ett förslag till föreskrifter för regionplan som preciserar kraven i 2 kap. 5 c § plan- och byggförordningen. Föreskrifterna ska ge regioner stöd i hur de ska uppfylla kraven. Genom föreskrifterna regleras hur innehållet i regionplanen ska identifieras digitalt. Föreskrifterna styr inte hur informationen presenteras i en regionplan eller hur textbaserad information, media, geografiska data eller annan information ska förhålla sig till varandra. De nya reglerna föreslås träda i kraft den 2 april 2025.

De aktörer som främst berörs av förslaget är regionerna Stockholm, Skåne och Halland, där det enligt plan- och bygglagen (2010:900) ska ske regional fysisk planering.

Boverket konstaterar att en omställning till en digital regionplaneprocess kombinerat med en digital översiktsplaneprocess ökar behovet av digital kompetens hos kommunerna. Boverket bedömer dock inte att föreskrifterna för regionplan kommer att generera några direkta kostnader för kommunerna.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och stadsbyggnadsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 3 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt Stockholms stads kvalitetsprogram ska staden tillhandahålla service och tjänster som är relevanta och av hög kvalitet för såväl dagens som morgondagens stockholmare. För att nå dit ska stadens verksamheter arbeta med ett systematiskt kvalitetsarbete som omfattar ständiga förbättringar, innovation och digitalisering.

Stadsledningskontoret ser i huvudsak positivt på Boverkets förslag.

Standardiserade digitala regionplaner skapar förutsättningar för effektivare processer och ökade analysmöjligheter. Standardiserade datamängder har stor potential när det gäller produktutveckling och möjlighet till sammanställningar och jämförande analyser.

Stadsledningskontoret konstaterar att regionplanen liksom översiktsplanen har en friare form än den juridiskt bindande detaljplanen. Stadsledningskontoret vill därför betona vikten av att föreskrifter och tekniska lösningar stödjer illustrativa kartor utan

exakta lägesbestämmelser som kan bidra till förståelsen av strategiska resonemang och strategier.

Stadsledningskontoret föreslår att remissen anses besvarad med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 februari 2024 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 januari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadsnämnden besvarade 15 juni 2023 förslag till föreskrifter om översiktsplan, dnr 2023-05487. Då både en regionplan och en översiktsplan ska visa en långsiktig viljeinriktning anser kontoret att flera av de synpunkter som framfördes i det yttrandet även gäller dessa föreskrifter.

Översiktsplanen och regionplanen har till skillnad från den juridiskt bindande detaljplanen en friare form med olika typer av kartor, diagram och illustrationer som bidrar till förståelsen av strategiska resonemang och strategier. Det är viktigt att föreskrifterna och tekniska lösningar stödjer detta. De behöver vara tillräckligt flexibla för att tillgodose alla kommuners och regioners olika behov, både vad gäller innehåll och utformning.

Kontoret ser vissa otydligheter i hur regionplanens information ska kunna presenteras på ett överskådligt och lättillgängligt sätt när all information ska vara lägesbestämd. Strategiska resonemang och mer allmänt hållen information riskerar att blandas ihop med den lägesbestämda informationen.

Remissen lyfter att efterfrågan på digitalt lägesbestämda statliga planeringsunderlag troligen kommer öka som en följd av föreskrifterna. Att digitala statliga planeringsunderlag skulle medverka till en effektivisering av regionplaneringen och att föreskrifterna kan hjälpa till att driva på den utvecklingen. Kontoret anser att staten borde gå före och säkerställa att relevanta statliga planeringsunderlag finns digitalt.

Digitala regionplaner behöver levereras i öppna standardiserade format, GeoPackage, så att kommunerna lätt kan använda underlagen.